

computerschaak

Portoroz heeft in de schaakwereld een uitstekende naam. In 1958 organiseerde zij het beroemde internationale toernooi, gewonnen door de latere wereldkampioen Tal; het is een plaats, waar de 15-jarige Bobby Fischer zijn talenten aan de wereld toonde en waar Bronstein in de laatste ronde zijn aansluiting met de wereldtop verloor. In dezelfde zaal van toen, in Hotel Palace, vond van 9 september tot 17 september het 9e wereldkampioenschap voor minicomputers plaats. De sfeer was nog altijd gewijd, de stoelen nog altijd dezelfde (sommigen probeerden alle stoelen om er zeker van te zijn ooit op dezelfde stoel gezeten te hebben als Fischer), alleen de technologische vooruitgang was duidelijk: na dertig jaar stredden nu computers om een wereldtitel. Richard Lang toonde opnieuw zijn talenten door met overmacht de Software-groep te winnen in dit overigens zeer merkwaardige toernooi, waar de onderlinge sfeer voor het eerst bij microcomputers zeer hecht en sportief was op één uitzondering na.

Resultaten

Het toernooi kende een Manufacturers-groep en een Software-groep. Voor de eerste groep had alleen Mephisto zich ingeschreven, afwezig waren daar Fidelity, Novag etc. Niettemin besloot de ICCA aan Mephisto *Portoroz* bij default de 1989 wereldtitel voor Manufacturers toe te kennen. De Software-groep begon met 9 deelnemers en eindigde met 8. De eindstand luidt:

1. Mephisto X (Richard Lang) 6½ (uit 7); 2. Rebel (Ed Schröder) 5½; 3/4. Pandix (Gyula en Zsuzsa Horvath); AI Chess (Martin Hirsch) 4½; 5. Why Not

WK voor micro's

■ JAAP VAN DEN HERIK

89 (Ulf Rathsmann) 4; 6. Paul (Christopher Lutz en Michael Schmidt) 2; 7. Kempelen Atari (Attila Kovács) 1; 8. Nightmare (Reinhold Gellner en Gaby von Rekowski) 0.

Diskwalificatie

Gedurende de laatste jaren is IM Mike Valvo toernooidirecteur geweest van de diverse computerschaaktoernooien. Toen hij dit jaar evenwel op het laatste moment afzegde benaderde de organisatie mij om als zodanig op te treden. Na de 7e ronde kregen wij (Jonathan Schaeffer was assistent toernooi-directeur) één van de moeilijkste problemen voorgelegd uit de computerschaakgeschiedenis. Het Mephisto-team diende een formeel protest in met als inhoud: dat het program Quickstep analoog speelde aan de Mephisto Almeria en dat het in feite om "een niet geautoriseerde versie van het Mephisto Almeria programma" handelde.

Wij belegden diverse bijeenkomsten met de "auteur" van Quickstep, waarbij wij hem de gelegenheid gaven de Mephisto-beschuldigingen te weerleggen. Het bleek ons dat de input/output functies, de openingsbibliotheek, de zoekalgoritme en de kennispresentatie analoog aan de Mephisto Almeria waren. Na uren lange discussies besloten wij over te gaan tot diskwalificatie.

Mephisto X-Rebel

WK Software, Portoroz, 9 september 1989

1. d4 d5 2. c4 c6 3. exd5 exd5 4. Pf3 Pf6 5. Pc3 Pc6 6. Lf4 Lf5 7. e3 e6 8. Lb5 Pd7 9. Da4 Tc8 10. Lxc6 Txc6 11. Dxa7 Dc8 12. Da5 Ta6 13. Dc7 Da8 14. 0-0 Ld3 15. Tf1 Tc6

Het lijkt of zwart erin geslaagd is de witte dame die zo onvervaard op pionwinst uitging te vangen, maar wit blijkt nog een aantal pijlen op zijn boog te hebben.

16. Pxd5 exd5 17. Txc6 bxc6 18. Pe5 Pxe5 19. Dxe5+ Le7 20. Dxc7 Tf8 21. Lh6 Kd8 22. a3 Da7 23. Tc1 Db6 24. b4 Lg6 25. De5 Te8 26. Lg5 Kd7 27. Lxe7 Txe7 28. Df6 Da6 29. Tc3 Da4 30. Df3 h5 31. h3 Da8 32. Tc5 Te4 33. b5 cxb5 34. De2 Db7 35. Txb5 Dc6 36. Db2 Te8 37. Tc5 Da8 38. Db5+ Kd6 39. Txd5+ Dxd5 40. Dxe8 Le4 41. f3 Ld3 42. a4 Dg5 43. g4 hxg4 44. hxg4 Da5 45. Kf2 Lc4 46. Kg3 Kc7 47. De7+ Kc8 48. g5 Dxa4 49. g6 fxg6 50. Df8+ Kc7 51. Dg7+ Kd6 52. Dxc6+ Le6 53. Dg5 Da2 54. e4 Kc7 55. d5 Ld7 56. De5+ Kc8 57. Dc3+ Kb7 58. Db4+ Kc8 59. Df8+ Kc7 60. Dc5+ Kd8 61. Db6+ Ke7 62. Dd4 remise bij arbitrage.

De beste zet voor zwart is 62. ..., Db1, maar die zou het programma niet gespeeld hebben. Het blijft een open vraag of Mephisto na b.v. 62. ..., Dc2 de stelling had kunnen winnen.

Schakend Nederland - oktober 1989

Prof. dr. H.J. van den Herik: WK voor micro's